

DE VLAAMSE MINISTER VAN MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN
LANDBOUW

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: groepad maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen

Dit groepad wil, door het beschikbaar maken van een bijkomend contingent, mogelijkheden en ruimte scheppen voor maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen om naast de huidige activiteiten tegelijkertijd ook de uitbreiding of opstart van nieuwe duurzame circulaire bedrijfsactiviteiten mogelijk te maken. Binnen dit groepad zijn er middelen voorzien (5 000 000 euro) voor de bijkomende tewerkstelling van circa 217 VTE doelgroepwerknemers.

Met deze Mededeling aan de Vlaamse Regering wordt naast de doelstelling en situering ook de werkwijze voor de toekenning van dit groepad toegelicht. Dit groepad voor maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen wil een bijkomend contingent toekennen aan maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen die in hun projectvoorstel kunnen aantonen dat ze hun corebusiness, nl. tewerkstellen van personen met een grote afstand tot te arbeidsmarkt, willen en kunnen verbinden aan duurzame en circulaire economie. Door aan deze ondernemingen bijkomend contingent toe te kennen, ondersteunen we hen om - naast de huidige bedrijfsactiviteiten - ook de uitbreiding of opstart van nieuwe duurzame circulaire bedrijfsactiviteiten tegelijkertijd mogelijk te maken.

Door dit groepad beschikbaar te maken bouwen we verder op de adviezen van het economisch relancecomité en het maatschappelijk relancecomité in juli 2020 en het relanceplan 'Vlaamse Veerkracht' van de Vlaamse Regering. In dit relanceplan is o.a. opgenomen dat we de loopbanen van kwetsbare werkzoekenden en werknemers versterken en dat we speciale aandacht verlenen aan de meest kwetsbaren onder ons. De socio-economische impact van de coronacrisis zal immers langdurig zijn, het herstel niet evident. Meer dan andere sectoren zijn onze maatwerkorganisaties conjunctuurgevoelig, een economie die stagneert, ressorteert onvermijdelijk in een terugval van de opdrachten voor de maatwerksector. Maatwerkbedrijven mogen er daarbij niet van uitgaan in de toekomst steeds dezelfde activiteiten en opdrachten te zullen uitvoeren. Binnen hun kerntaak van sociale tewerkstelling dringt differentiatie in economische activiteiten zich meer dan ooit op. Meer dan voor andere bedrijven, is het voor deze bedrijven belangrijk om te kunnen heroriënteren en te focussen op een innovatieve, duurzame en circulaire economie die de basis vormt van een gezonde groei en garanties biedt voor duurzame tewerkstelling van kwetsbare personen op de arbeidsmarkt (werkzoekenden en werknemers).

In voornoemde adviezen wordt ook de omslag naar een duurzame en meer circulaire economie bepleit. De omslag naar een circulaire/duurzame economie wordt als 1 van de 5 transformatieve doorbraken gezien.¹ De economische relevantie van circulaire economie is groot. De circulaire economie brengt nieuwe innovatiekansen met zich mee, onder meer in het productontwerp, de maakindustrie, de dienstverlening en de businessmodellen, maar ook in de landbouw en voeding en de water intensieve sectoren. Ze biedt veel kansen voor ondernemers door meer ketensamenwerking, minder grondstoffenverbruik en afval, toegang tot nieuwe grondstoffen uit afval en het internationaal valoriseren van Vlaamse expertise.² Veel circulaire economie activiteiten lenen zich goed voor sociale tewerkstelling, zoals inzamelen, sorteren, onderhoud, reparatie en mogelijk ook refurbishment. Ook de deel- en diensteneconomie bieden kansen voor sociale tewerkstelling.³ Het thema duurzame circulaire economie dient echter ruimer begrepen te worden dan louter het reeds goed ingeburgerde materialenbeheer. Ook de thema's energie, ruimte en voeding krijgen hun plaats in deze oproep rond circulaire economie. Vanuit de invalshoek van een krachtig sociaal ondernemerschap dienen maatwerkondernemingen ook de nodige opportuniteiten te creëren en kansen te grijpen op het vlak van innovatie, digitalisering, vernieuwing, ...

Daarnaast bouwen we door het beschikbaar maken van dit groeipad ook verder op de 'European Green Deal', gelanceerd door de Europese Commissie in december 2019, met als voornaamste doelstelling om tegen 2050 klimaatneutraal te worden. De inspanningen inzake klimaat worden ook doorgetrokken in het Europese werkprogramma van 2020⁴, dat volledig in het teken zal staan van het geven van een impuls voor de overgang naar een eerlijk, klimaatneutraal en digitaal Europa.

Binnen dit actuele groeipad zijn er middelen voorzien voor de bijkomende tewerkstelling van circa 217 VTE doelgroepwerknemers waarvan circa 23 VTE bestemd zijn voor de maatwerkafdelingen. De specifieke toekenning van het totaal aantal extra VTE (onderverdeling maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen) hangt uiteraard af van het aantal effectief ingediende en ontvankelijke verklaarde aanvraagdossiers. De toekenning van dit groeipad hoeft geen rem te zijn op de invoering van individueel maatwerk, waarvan de realisatie in 2023 voorzien wordt volgens de voorziene planning.

De procedure voor toekenning van werkondersteunende maatregelen binnen de maatregel Collectief maatwerk is beschreven in artikel 26 van het BVR maatwerk, dat stelt dat het contingent van werkondersteunende maatregelen (groeipad) wordt aangevraagd en toegewezen aan de hand van een oproepsysteem. De minister bepaalt bij iedere oproep na advies van de Adviescommissie Sociale Economie de verdelingscriteria en de prioriteitscriteria. Het ontwerp van voorliggend groeipad werd besproken op de Adviescommissie Sociale Economie van 1 oktober 2020.

Het ontwerp van voorliggend groeipad werd eveneens ter advies voorgelegd aan Inspectie van Financiën, die op 27 oktober 2020 een ongunstig advies verleende. Op 13 november 2020 werd een begrotingsakkoord aangevraagd bij de Vlaamse minister van Financiën en Begroting op basis van een uitgebreide motivering. Elementen in deze argumentatie zijn onder andere dat dit groeipad concreet

¹ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/rapporten-economisch-en-maatschappelijk-relancecomite>: De vijf transformatieve doorbraken zijn: inzetten op de digitale economie, kiezen voor een circulaire/duurzame economie, vernieuwen en versterken van onze zorg economie, de arbeidsmarkt dynamiseren, van Vlaanderen een permanent lerende samenleving maken.

² Startnota Vlaanderen Circulair : <https://www.vlaanderen.be/publicaties/transitieprioriteit-de-transitie-naar-de-circulaire-economie-doorzetten-vlaanderen-circulair-startnota>

³ Trendrapporten Sociale Economie (Circulaire economie en Hernieuwbare Economie) - <https://www.socialeconomie.be/nieuws/trendrapporten-sociale-economie>

⁴ <https://www.ewi-vlaanderen.be/nieuws/europese-commissie-publiceert-werkprogramma-2020>

uitvoering geeft aan het engagement in het Vlaams Regeerakkoord om bijkomende plaatsen te realiseren in de sociale economie, dat door de impact van de aanhoudende coronacrisis de eerstvolgende periode een 100 % invullingsgraad van het huidige contingent niet realistisch is, dat dit een impact heeft op de werkelijke aanwending van de beschikbare begrotingskredieten (met bijv. een verminderde uitgave op de uit te betalen loonpremie ten gevolge van de tijdelijke werkloosheid) en dat de initiële raming bij de opmaak van de Begroting 2021 in die zin diende bijgesteld te worden.

Nadat de oproep werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering kan deze opengesteld worden. Het departement WSE zal hiertoe een aanvraagformulier en bijhorende handleiding ter beschikking stellen aan de maatwerkondernemingen. Het is aan de Vlaamse minister bevoegd voor de Sociale Economie om over deze oproep te communiceren.

De maatwerkondernemingen hebben gedurende minstens één maand de tijd om een projectvoorstel in te dienen. De ontvankelijke aanvragen zullen vervolgens door het Departement WSE aan een inhoudelijk onderzoek - op basis van prioriteitscriteria - worden onderworpen. De minister beslist, na ontvangst van dit onderzoek, over de toekenning van bijkomend contingent en brengt de maatwerkondernemingen daarvan op de hoogte. De beslissing ressorteert gevolgen op de eerste dag van het kwartaal dat volgt op de datum van beslissing, in casu 1 april 2021.

DE VICEMINISTER-PRESIDENT,
DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW,

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- Het aanvraagformulier bij de oproep
- Het handleiding bij de oproep
- Advies Adviescommissie Sociale Economie.
- Advies IF
- Begrotingsakkoord